

Tich• & spol

DATABÁZA DIVADELNÝCH HIER

**AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT
NESMIE BYŤ POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ
PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍ SOMNÉHO SÚHLASU AUTORA.**

All right reserved.

Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť, ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.

Viki Janoušková
IZRAFEL
divadlo bá-snenia

z básní Jána Ondruša, Miloša Janouška, Ivana Koleniča

2011

Postavy:

Najstarší Stredný
Najmladší
Žena

Na scéne sú rôzne veci povešané so stropu. Šaty, nôž, hojdačka, okuliare...

Zo šiat sa vyšmykne človek – Najstarší. Ponarovnáva sa, dlho asi visel.

Zvesí si nožík – je to divadelná dýka – zasúvacia. Hra sa s ňou, prebodáva sa, padá, ponúka ju divákovi, aby ho prebodol...

So šatami, z ktorých vykĺzol potom hrá dvoch – „tvár a seba“, ale i „vraha a obeť“.

NAJSTARŠÍ

(Makovica)

1

Tvár, ktorá prejde
z tmy do svetla, zrýchli sa a beží
tryskom namieste, predbieha ma,
som mysl'ou pomalý na bežiacu tvár,

2

beriem tvár na seba, vychádzam ňou
z dverí, cloním sa tvárou,
napravím sa ňou dopredu, ale prúd
tváre ma strhne z cesty,
beh tváre je prudký v treštení,
výkon tváre veľký v zbesilosti,

3

a ja som na ňu sám,
vyhnaný do nej, trčím ňou zo seba,
vidím z tváre, hovorím z nej
a zostávam v nej v každej chvíli,

4

a tvár má len mňa, dohoním ju,
deje sa na mne, ňou sa líšim,
ňou sa pridávam, ohlási ma
a prichádzam až po nej, nahotovo.

5

Pretože vrah a obeť
majú nôž, vynožili sa proti sebe,
nožom si rozumejú, vedia ním na seba
a skúmajú sa nožom v prednoží,
nakrátko, na dosah prinožení,

6

a tu zapľujem ako pri jachtaní
na ťažšom mieste,
áno, vrah a obeť sa donožia k sebe,

prenožia vzdialenosť, o nôž kratšiu,
áno, vo vražde, pretože v smrti,
sú si všetci rovní, sú znožení,
k jednému bodnutiu dospievajú,
jedným nožom sa poznávajú,
skríknu jeden výkrik,

7

ba vrah sa odnožil,
nanožil obeť a nožne ľahký
pridáva do kroku hodín a tie ho vezú,
chodia ľavou stranou, bočia doprava
a vrah na ich ceste obíde.

8

Obeť je vnožená
do seba a onožená, len nôž je v nej silný,
ovládol obeť znútra, vyhral v nej
a obeť údom noža ukazuje na seba,

9

obeť sa rozhoduje medzi vrahom
a nožom a volí nôž a na mieste
bodnutia ním dozrie, nôž
je plod, ktorý z obete oberajú.

10

Vrah na mäkko odnožený preliači sa
nad bodnutie v obeti, vnoží sa doň
pohl'adom, ponoží doň olovnicu,
hodí dnu kameň a čaká z bodnutia
úder, ktorým kameň dopadne,

11

bodnutie sa šíri, chytá sa,
preskočí z obete, je to naštiepenie sveta,
puklina s počiatkom v obeti a vrah
vidí do skazy, prešiel ňou
a zmeral ju nožom.

12

Tvár, ktorá prejde
z tmy do svetla, zrýchli sa v chode
a predbieha ma, beží tryskom,
je cval, je skok, je vír,
do ktorého som ponožený,

13

predostriem tvár, cúvnem za ňu,
vo výške tváre hľadajú ma,

za tvárou som voľný, mám za ňou
všetok priestor pre seba a nevpustím,
odstúpim, vytratím sa za tvár
a zvesím makovicu: je pusto a prázdno
za tvárou a slepo v zrkadle,

14

tak vchádzam do tváre, beriem ju na seba,
nosím ju kvôli pravde, ktorú zastrie,
pustím ju napred, predhodím ju
a prichádzam až po nej, nahotovo.

*Hodí šaty na seba – a je jeden! Napriahne nôž –
Hojdačka sa pohne, objavíme Stredného.*

STREDNÝ

ten večierok u Beethovena
bol v štyridsiatom šiestom

vonku za stiahnutými roletami
odumierali posledné zvyšky
vojny
Bach Beethoven Vivaldi
Haydn
všetci tí frajeri od vedľa
tam boli

podávala sa flambovaná
fuga a toccata
na víne
Monteverdi s oblohou
sa túlil niekde v rohu
barokného salónika
Giuseppe V. a Giacomo P.
si faxovali závitky partitúr
plnených brusnicami a hríbami
v sladkobôľnom tangu

vtedy slovo
dalo slovo

starý Ludwig van
bez ohľadu na takt a scordaturu
vytiahol nôž

a priložil ho
Schubertovi na hrdlo
práve keď Franz
začínal hrať
Nedokonče...

(Dverami vojde Žena, ako do triedy. Obidvaja si rýchlo sadnú, ako sa to patrílo)

ŽENA

Nevieš nič!
nič!
absolútne niččččč!
dutý ako bambus
tvrdý ako štolverk
čo ťa v tej škole
vlastne učili?

STREDNÝ *(pre seba)*

(mám o tom začať ...?)

ŽENA

mlč!
nikto sa ťa na nič nepýtal!
a kto je vôbec na to zvedavý?

STREDNÝ *(pre seba)*

(ak mám pravdu povedať ...)

ŽENA

vie čo? radšej nič
nehovor bude to tak lepšie
budetotaknaozajlepšie!

STREDNÝ *(pre seba)*

(niekedy mám pocit
akoby som chýbal
na niektorej obzvlášť
dôležitej hodine
všetko je dokonalé a
plynulé a zrazu zádrhel
výpadok okno
tu mi niečo chýba
tu mi niečo absentuje
tu je medzera ktorá
sa
nedá zapchať jednou
tehličkou alebo
žltou kockou Lega)

ŽENA

nevieš nič!
absolútne ničččč!
čo ťa v tej škole vlastne ...

STREDNÝ (*pre seba*)

(to som už počul ...)

ŽENA

a pozeraj sa na mňa keď stebouhovorím!

STREDNÝ (*pre seba*)

stokrát som to už počul:
neučíte sa milé deti
pre školu ale pre seba ...
stokrát som to počul
ale tisíckrát som si povedal
álečoby pre seba
všetko je to len také varilamyšičkakašičku
tomu dala na lyžičku
tomu dala na vidličku

ŽENA

túto krásnu básničku milí žiaci
sa naučíme pre Puškinov pamätník
aby ste poznali krásu jazyka a čo
tým chcel básnik povedať

(so stropu sa spustí Najmladší, prikradne sa k stoličke a nenápadne si sadne)

nebavte sa tam vzadu lebo vás rozsadím
túto pesničku zaspievate mamičkám
na emdážet aby ste sa im odvd'ačili
za ich starostlivosť a lásku a
opateru horúci stisk rúk ktoré
hladia a tiež milujúce srdcia
no a k tomu im dáte ešte vlastnoručne
urobenú ušitú uštrikovanú dečku
obrúsok utierku s kvetinovým vzorom

NAJMLADŠÍ

Som zamilovaný do kradnutia.
Včera som sedel na koženom sedadle
V šlohnutom aute, mal som
Otvorené okná...

ŽENA

nebavte sa tam vzadulebo vás rozsadím
bavlnkami vyšijeme iniciály mamičkinho
mena áno aj chlapci križikovým stehom
ovrúbkujeme okraje

a potom samozrejme naškrobíme a vyžehlíme
aby mamička mala veľkú radosť

NAJMLADŠÍ

Som zamilovaný do rýchlosti, do obrovskej
rýchlosti som zamilovaný...

to sa zapavúčiš do bezpečnostných pásov,
hodíš tam štvrtý stupeň
a ženieš sa stodvadsiatkou neznámom,
strhávaš bláznivý vietor, cítiš,
ako sa ti rýchlosť božsky opiera
o chrbát...!

ŽENA

a teraz nám Mésaroš povie čomujetakésmiešne
nič? tak to sa mi len zdalo?
no lenpovedzčotijetakésmiešne
aj my sa chceme zasmiať
no? čakám
čakám!
ešte stále čakám!!
áno na ten vtip!!!

NAJMLADŠÍ

(nahlas)

Krvavý žeravý benzín klokoce, hučí
V nenásytnom hrdle nádrže,
Brucho motora reve, paprčí sa,
Že nemá dosť.

(Žena je zarazená, vytiahne rákosku a mrská ňou, najmladší si vychutnáva vzburu.)

Aký som bol šťastný, keď som minul posledný
dom liliputánskeho mesta a
štrajkujúceho mesta a
vampírskeho mesta, keď ma to v zákrutách
vynášalo zo života...

V spätnom zrkadle mi rástol
horúci chlapčenský strach,
zúrilo, vzdúval sa a fliaskal chodcov...
V ukradnutom voze
je strach ako chorý býk,
ktorému povolili nervy.

(Žena odchádza.)

NAJSTARŠÍ (kohút)

1

Položím na stôl udicu
a ty mi povieš: vtedy.
Nakreslím chlapca, ako po kmeni
vybehne hore štíhlym stromom
a ty mi povieš: vtedy.
Len vtedy.
Byť znova pod slnkom.
Cítiť celou šľapou.
Ústredné postavenie malo mlynské
koleso oblohy, na ktoré protismerne
viaže sa slnko, mesiac, zem,
ručičky hodínok, potisnuté o päť minút
a dolu dve
ozubené kolieska.
Medzi ne vložíš palec.
Tak vyletel hlas, tak ťa niesla
mama a tíšila ústami a na nich
spadnutý vlások z mihalnice
šklbal sa ako odlomená pavúčia nôžka.

2

Vtedy bol zrkadlový pluh.
Bol mesiac ako kytica.
Bol dvor.
Bol hlučný otrlý strom, orech,
nosím ho v pamäti, v ktorej dneska
otlíkam dlhou žrd'ou spomínania.
Byť stále tam.
Byť stále pod slnkom.
Tam stála zelená kukurica na jastrabej nôžke,
zachytila sa a pila
najlepšie zemské šťavy, ktoré
mokvajú z boku, tuhnú pod obvázom,
kryštalizujú do zrníek.
Byť stále tam.
Byť stále pod slnkom a lámať v kĺboch,
omrvať klasy, d'asná im odhaľovať
a zrnom zvonit',
stúpať celou šľapou.
Podišiel kohút. Objavil
všetko a pre všetkých.

STREDNÝ

v mene johna paula
georgea a ringa
led zeppelin
ktorý si na nebesiach
pozlát' sa meno tvoje
bud' viera tvoja
tak na nebi ako aj na zemi
(v štúdiách i v jamovaní)
obdar nás svojimi decibelmi
ako i my ich nadeľujeme našim blíznym
pros za nás
za hriešnych
náhle zošedivených beatnikov
(too old to rock 'n' roll
too young to die)

odpusť nám naše viny
(ak blues hráme v 3/4 takte)
a nech viera naša
v reggae a
v rock 'n' roll
zbaví nás
pokušenia ďalej starnúť

amen

ŽENA (*Žena prichádza so sieťami... hodí ich na nich*)

vetný rozbor sa naučíte do budúcej hodiny
a známky z neho sa započítavajú
na polročné vysvedčenie
takže to budete milí moji
švihať ako bičom
aj keď vás zobudím opolnoci
podmet prísudok predmet
prirad'ovacie súvetie

STREDNÝ (*Žena odíde – zostane každý sám.*)

NAJSTARŠÍ (*Hlasy*)

Odkladám husle,
predstavujem si starého otca, kováča.

Čo tento sláčik,
pohyb pred tvárou?
Vidím starého otca, ako zastavil tancujúceho koňa,
ako mu skrútol nohu, pálil kopyto, dychčal,
rozprával k prizierajúcim, skončil,
odišiel,
ľahol si.

Čo táto smietka
z oka vypadnutá?
Zavolať: Katuša! Stará mať bežkala,
neskoro prišla. Vystretý, ako oheň čierny,
nad jeho hlavou zimnične sa triasla
v žiarovke cievka pretrhnutá.

Je pieseň, po piesni je mlčanie.
To sa odmlčal môj starý otec, kováč.

Čo tu môj
sláčik?

Otec, tiež kováč, ráno vstával, vyšiel,
vrátil sa po uterák, svitalo
a povedal: Svitá. A tak urobil
podkovu ako zlatú korunku,
spieval a volal, stúpil na pedál
organu, ktorý iskrí, horí,
syčí žeravou pišťalou, kone pri ňom hrabú,
utrel dym vo vlasoch, máchol ramenom,
až letel vejár kvapiek, ktoré v horúčosti
dopadli na zem v podobe zrnka soli.

Čo tento sláčik,
pohyb pred tvárou?

Čo tento náznak
zakrývania očí?

Žeravé piesne, ktoré spievali!
Žeravý hlas, ktorým znel ich spev!
Biele pierko sa na hlase zachytilo,
plávalo, klesalo, oknom vyletelo
ponad stromy a ponad strechy,
pod bledú oblohu, kde vietor pieseň sfúkol.

Čo táto smietka,
pohyb pred tvárou?

Čo tento sláčik,
zakrývanie očí?

Je pieseň, po piesni je mlčanie.
Mlčí ju, mlčí ju môj otec, kováč.

Smietočka! Sláčik!

Prv než som prišiel, než som mohol vidieť
biele pierko lietat' nad strechami,
než som svojím hlasom zachytil
klesajúcu pieseň a opäť ju zdvihol -
zavolať: Pavlína! Mat' bežkala,
nestihla. Vystretý, ako oheň čierny,
nad jeho sluchou žilke podobá sa
v žiarovke cievka pretrhnutá.

Smietočka,
sláčik.

Mat' vraví: Otec,
no, otec!
Otec!

NAJMLADŠÍ

Žil som s odľudmi, ktorí bohvieprečo trpeli moju ľudožravú lyriku a nikdy mi nezavítali črepinu do čriev, neoplieskali hlavu o betón, a boli to moje krásne ružové prázdniny, moja farebná manéž, pohyboval som sa ako pajác na strunkách, hop-hop, tenký a slnkom oblízany, na pokraji blahodarného zbláznenia, aj keď to nikdy nebolo ľahké, bol som slobodný, zúfalo voľný, zúfalo slobodný, neuchopiteľný, bezbranne hriešny, bol som živočišne ľahký, priezračný, vláčny, díval som sa, spoznával som sa v rúchu priestranstiev, až som sa našiel sám v sebe ako milý svedok všetkého, čo kde existuje a čo sa deje, bol som všetkými pazúrami za slávu človeka, ale nestačilo to na to, aby ma po polročnom súžití nevyhodila zo svojej zdevastovanej diery výčapníčka Róza, polovičná cigaňa, pretože jej už liezlo hore krkom moje večné nekonečné vylihovanie a civenie do stropu, moje výnimočné fantazírovanie, že márnosť galaxií pomínie, keď sa vráti úcta k plemenu básnikov; bolo nad jej sily zvládnuť púšť v duši veršotepca a šup!, už som letel ako vechet' – zase na ulicu, zase do sprostáckej úlohy večného tuláka...

STREDNÝ

miláčik Joseph to dnes napálil
s neuveriteľným drajvom
a Sweet Mary v nebeskej produkcii
ťahala tóny až
z päty
ten rachot!
ten feeling!!

už dávno nebolo v búde tak plno

nedýchateľno až k zaduseniu
punkáči tancovali pogo
s terchovskými ciframi
skinheadi nevraživo pohľadmi
premeriavali vrkoče hôrných chlapcov
jánošíkovgajdošíkovuhorčikov
len tak
od buka do buka
kučeravý Mojžiš rozhadzoval prskavky
na všetky svetové strany
a Hells Angels z Pohotovostných
jednotiek Archanjela Gabriela
si mädlili ruky a
hovorili:
vletíme tam na nich
len čo začnú hrať
Strawberry Fields
v gé moll

vonku snežilo ešte ako za stara
len tak
v rytme swingu
ale sneh sa celý roztápal
potláčanou rozkošou v očakávaní
príchodu štyroch kráľov

už idú!

zakričal malý Allen Ginsberg
a keď prvý z nich
ten vysoký s čiernymi lennonkami
hodil na gitaru prvé kilo
davy začali šalieť
tlejivky zosilňovačov sa vyšponovali
k mohutnému plameňu
a ten malý tlstý Allen priložil
rozpálené líce k chladnému stĺpu
privrel oči
a rozplakal sa od toľkej
krásy

tak akosi začali Vianoce
v Beatleheme
tak akosi vznikol
rock'n'roll

NAJMLADŠÍ *(nálada sa zlepši, začnú spomínať)*
v škole
ma čakal
Vasjok Trubačov v škole i doma
Timur a jeho družina Čuk a Gek
Babička Božena Němcová
Tichý Don Kus cukru Veľkou lyžicou

STREDNÝ
Reportáž zpod šibenice
Krajina kde dnes znamená zajtra
Janko Giertli Kronika
Mladá Garda Príbeh ozajstného človeka

NAJSTARŠÍ

Čenkovej deti Jano

NAJMLADŠÍ

doma
ma čakal
Winnetou Karl May Jack London Ernest T. Seton
Curwood Dumas Traja mušketieri Gróf Monte Christo

STREDNÝ

Kipling Mauglí Macko Pu Malý princ
Sherlock Holmes Dr. Watson
Vojna svetov Alenka v ríši divov
Old Surehand J. V. Frič Jules Verne
Dvadsať tisíc míľ pod morom
Deti kapitána Granta Zdeněk Burian

NAJSTARŠÍ

Päť týždňov v balóne Emil Holub
Zane Grey Louis Stevenson
Marco Polo Huckleberry Fin
Tom Sawyer

*(Zaspia. Vynorí sa Žena, kontroluje všetkých, či spia, prichádza
k Strednému a zasvieti mu do očí baterkou.)*

ŽENA

kto to bol no?

(Nahlas)

apozerajsamidoočíked'stebouhovorím

(na Stredného prudké „vyšetrovacie“ svetlo.)

STREDNÝ

ja Timur Uncas stojím pred tabuľou
oči zabodnuté do špinavých
navoskovaných parkiet
ramená zhrbené
oči zaviazané neviditeľnou
páskou
opretý o Stenu nárekov
s dierami vystrieľanými od projektilov
popravnej čaty
učiteľského zboru snažím sa
nepočúvať a pritom
každé slovo podobné zubom
pirane vniká pod kožu

ŽENA

to čo si myslíš že je hrdinstvo
je iba falošné kamarátstvo
čakám že mi povieš
kto to bol no?
apozerajsamidoočíked'stebouhovorím
čakám!
zakrývaš lotrovstvo iných
a myslíš si ktovieakú službu
im robíš
ak nepovieš kto to bol
odnesie si to celá trieda
otosaužpostarám!

STREDNÝ

(Stredný sa skrúca, robí až artistické stojky na posteli)

stojím schúlený stočený zvinutý
do seba do ulity do kľbka
zvíjam sa od bolesti a
už sa ani nesnažím uhnúť
uniknúť bodaniu účastníkov
popravy ani

švihom biča
ktorý žeravým koncom
páli kožu praskajúcu pod každým
ďalším slovom

ŽENA

tak čo! stále čakám
myslíš si že ti niekto
poďakuje?
budeš potrestaný za vinníka
a aj tak sa ti vysmejú
aký si hlupák
no?

NAJSTARŠÍ V stave žlče 3
(vyskočí)

Vtedy sa nahnem z kríža, pokrútim
gombíkom na televízore, komik
sa chechtá a ja sa celkom rozmlčím,

V MIERE SKRIVENÝCH ÚST,
V DUCHU OHRYZKU TVÁRE,
V STAVE GRIMASY,

nahnem sa z kríža, vytiahnem
kvet z vázy, urobím gesto
k obrazovke a komik sa obzrie,
vykrične Nie, nie, nie, vymrští sa, beží
z okienka, prevrhne stôl a ja za ním
na jednej nohe kríža,

V STAVE
ZBLEDNUTIA,

V MIERE
PAUZY V DÝCHANÍ,
V SÚHRE
STRACHU A UHRYZNUTIA,

a tak zoskakujem z kríža, hľadám ich
s kvetom v ruke, vystriem ho
pred seba, dav

ma obehne, vyškriabe sa na kríž,
sedí na ňom, visí v strapcoch
nado mnou a hľadá pod seba,

DOŠLO K ŽLČI
MEDZI NAMI DVOMI,

V MIERE OCTU V ÚSTACH,
V STAVE POLOVICE JABLKA,
NA BODE ZABITÉHO KLINCA,

DOŠLO K ŽLČI
MEDZI MNOU A MNOU.

ŽENA

(ešte stále k Strednému)

NO?

teraz buď hrdina a
povedz otvorene nebojácne bez strachu
veď kamarátitopochopiažetorobíšprenich
čestne a odvážne
tak kto to bol?

APOZERAJSAMIDOOČÍKEĎSTEBOUHOVORÍM!!!

NAJMLADŠÍ

(tlač vyskočí)

Včera som sedel na koženom sedadle,
V šlohnutom voze,
Mal som otvorené dymové okná...

(akoby popisoval obrazy, čo sa mihajú popri ňom)

1.

Čo mám rád,
to je mestská sanitka. Biely mäsožravec,
živiaci sa výlučne ľudským zomieraním.

2.

Elektrický šok
sa bozkáva s gumeným srdcom...

3.

Prečo „k nemu smrť neprichádza
s broskyňovou vôňou...“?

4.

Pravda je aj to,

Že viac sa asi nenarodíme.
Tomu nerozumiem...

Túžil som ísť ďaleko, až tam, kde sa
Na hodinkových ručičkách
Kolíše poriadne vulgárny rock and roll...

ŽENA

(nereaguje na Najmladšieho, stále k Strednému)

APOZERAJSAMIDOOČÍKEĎSTEBOUHOVORÍM!!!

STREDNÝ

(Stredný sa jej pozrie do očí a začne)

v škole

ma učili

Homér Alois Jirásek Tolstoj I Tolstoj II

Anna Kareninová Milo Urban Živý bič

NAJMLADŠÍ

(sa pridá)

Ivan Krasko Zmráka sa stmieva sa k noci sa chýli

P.O. Hviezdoslav Výchovný koncert

na repertoári Prednesú nám Eugen Suchoň

Ján Cikker František Švantner Shakespeare

Björnson Karel Čapek Novomeský

NAJSTARŠÍ

Ľudo Ondrejov Ján Neruda Olbracht

Sládkovič Hugo Bajza René mládenca

Aj zde leží zem ta

STREDNÝ

(má toho dost' – rastie v ňom agresivita)

viem

že miera osobností sa hodnotí

počtom osobných nepriateľov

teda je najvyšší čas

aby som na sebe začal

pracovať

NAJSTARŠÍ

(upokojuje situáciu, pochopí, že treba zvoliť inú cestu)

Sám

v karambole našich tvárí,

treskúci, sekera
na bozku zavesená,

označím ťa láskou,
mysleným škrtom, zívnutím,

odídem,
zveziem sa na domových dverách,

odveziem sa na rastúcom konári,

vznesiem sa na lomení rukami,
lebo, hľa,

víno je o tebe,
žlč je o mne,

hrebeň je o tebe,
sekera je o mne,

ohneň je o tebe,
popol je o mne,

ŽENA (*sa zrazu usmeje*)
NAJSTARŠÍ

o tebe je každý
večer s mesačnou
levitáciou kúzla v našich hlavách,

o mne je polnoc a či svitanie a návrat,
keď skrútim hlavu pod pazuchu,
zaspím a zavriem oči o tebe,

o tebe je slávik,
o mne je pes,

ktorý to všetko šteká,
šteká to o mne,
šteká to naopak,

keď na lomení rukami
naberiem dych, úzkosť, výkrik,

ponechám vzdialenosť úst medzi nami

a takto zd'aleka
označím ťa láskou,
mysleným škrtom, zívnutím

až na kraj kameňa, ktorý
je o mne, v ktorom je áno aj nie
a možno oň tlčť hlavou.

ŽENA (*sa zasmee, naleje*)
STREDNÝ

(*šokovaný, čo sa to deje*)

ten starý pán
Johann Sebastian Bach
by sa asi veľmi divil
keby
videl úsmev
rozpísaný do siedmych
taktov

NAJMLADŠÍ (*napije sa*)

doma
ma čakal
Franz Kafka Nietzsche Tak povedal Zarathustra
Breton Arrabal Aksjonov Hviezdny lístok

NAJSTARŠÍ

Don Passos Becket Čakanie na Godota
Dalí Dostojevskij Idiot Ionesco Biblia

STREDNÝ

Jack Kerouac Beatles Cream

NAJMLADŠÍ

Doors Allen Ginsberg Kvílenie Aaron Coppland

STREDNÝ

George Gershwin Frank Zappa Ovidius Naso Rabelais
Gargantua a Pantagruel Bhagavadgíta Henry Miller

ŽENA (*sa zapojí*)

Janis Joplin

NAJSTARŠÍ

Sallinger Oscar Wilde
James Joyce

ŽENA Bylo, žilo jednou osm veselých králů...

STREDNÝ Christian Morgenstern

ŽENA Bylo žilo jednou osm veselých králů. Jmenovali se však tak a tak. Kdo se vůbec jmenuje? Dávají mu jméno. Jednoho dne však veselí králové spolu hovořili, jak tak mezi sebou králové hovoří: "Svět je bez soli; pojďme ji hledat!" řekl druhý. "A kdyby to byl pepř," mínil šestý. "Kdo zná nové?" ptal se pátý. "Já!" zvolal sedmý. "Jak se nazýváš?" ptal se první. "Podzemní," odpověděl sedmý, "levé, pravé, prostřední, noční, čtverec nesmyslného nad třemi stranami rozumného." "A cesta k tomu?" ptal se osmý. "Jednoramenný kříž bez hlavy se základnou nad úhlem," řekl sedmý. "Tedy šibenice!" řekl čtvrtý. "Esto," řekl třetí. A všichni opakovali: "Esto," což znamená "Tak jest." A osm veselých králů strhlo svá roucha a dalo se oběsit od svého blázna. Blázna však ihned pozřel duch zapomnění. - Považujme šibeniční vrch za výhled fantazie do vůkolí. Vůkol je ještě mnoho němoty.

(spievajú, pijú, zotmieva sa. Svetlo, ležia po fláme.)

STREDNÝ

Mladosť
doktor Jekyll
zomiera len raz
hoci po kúskoch odumierame
po celý život
odkrajujeme zo seba kúsky
svojho bývalého nevšedna
ako plátky dezertného syra
pre úžitok dobrej spoločnosti
Dá sa udržať si
večnú mladosť
(vaše alter ego Mr. Hyde
je to dôkazom)
tá cena ktorú zaplatíme

je však privysoká
mladosť pán doktor
zomiera len raz za život
hoci odhnívať sa dá aj na etapy
od míle k míle
pomalé odumieranie je možno
menej efektné
to utrpenie však nie je
o nič menšie

Tak akosi som sa cítil
keď zomrel John Lennon
nebol to ten zúfalý pocit
ako keď odíde milý človek
(až takí priatelia sme zas neboli)
len som mal pocit
že som za sebou akosi
prihlučne zavrel dvere
odštiepil sa kus rámu
pokazil sa zámok
a nešlo to už ani von ani dnu
len pozerat' späť cez
kľúčovú dierku
ako voyer do spálne
vlastnej minulosti

Jimi Hendrix Jim Morrison
Janis Joplinová Al Wilson Keith Moon
to všetko ma malo varovať
ale neveril som
ja neveriaci Tomáš
tie dôkazy boli príliš subtilné
a koniec koncov
nevložil som ani prst
do krvavej rany
tak aký vlastne dôkaz?

Ani som si nezapálil cigaretu

ani som sa neopil
dokonca som si ani
nepustil jeho poslednú platňu
len som otvoril noviny
kúsok pred športovou rubrikou
hypertrofovanou úspechmi našej ľahkej
atletiky

a čítal som že zomrel
Veľký bojovník za mier
Humanista Angažovaný človek
Veľký skladateľ Spisovateľ
(teda už nie narkoman opilec
miliónárčonevieoddobrotyčorobit'
dôkaz hniloby v štáte rockovej hudby
podvodník a neviemčoestehoršieho)
tak sme ho konečne objavili
pomyslel som si
s uspokojením

aspoň v niečom tá smrť
mala cenu

NAJMLADŠÍ

Vzali sme s Vladom nástroje,
naliali do chuťových pohárikov
horkosť púpavových jadier a prinútili
zožltnuté jazyky niest' orechy
bublinatých slov. Kričali sme,
hulákali... lenže domovník hliadkoval
a chvostom z líščekej matky vystopoval
podľa kyslého mlieka, ktoré vylučovalo
naše hromové sólo. Až potom,
keď nás vyťahal jedného za jedno,
druhého za druhé ucho, vtedy sme si
dokázali uvedomiť,
že rock and roll nikdy neprestane zniet'...

Včera som sedel na koženom sedadle,
v šlohnutom voze,
mal som otvorené dymové okná...

Lenže...

Predo mnou červené šakalie oko.
Noha na brzde.
Kolesá škrípu, krrách!
Šancu ž nemám, je to v ťahu.

Blížia sa ku mne kroky,
Štrk ma varuje.

Otvárajú mi dvere,
dívajú sa do tváre.

Tichým hlasom ktosi povedal:
„Vystúpte,
Bola to vaša posledná jazda!“

ŽENA

(spieva)

Keby som smel
žiť tam, kde Izrafel,
a sem by prišiel on,
sotva by mu tak krásne znel
pominuteľný tón,
no krajšie než tu by sa rozhorel
môj nápev z nadpozemských zón.

NAJSTARŠÍ

(sa odhodláva na odchod)

(Žena prichádza pomaly k nemu, postaví sa za neho ako anjel strážny, ostatní dvaja si zrazu všimnú krídla, sú ako prikovaní, nevládsu sa pohnúť. Ide z toho zvláštny pocit.)

NAJSTARŠÍ

tak vchádzam do tváre, beriem ju na seba,
nosím ju kvôli pravde, ktorú zastrie,
pustím ju napred, predhodím ju
a prichádzam až po nej, nahotovo.

(stmievačka - žena s Najstarším sú preč)

STREDNÝ

Nevieš nič!
nič!
absolútne ničččč!

(to je pravda...
čo mám však vedieť
keď generalizovaná amnézia
oddávna patrí
k symptómom dobrého zdravia
nášho národa?
kde nič tu nič
hic sunt leones
vadí? nevadí?
nevadí!)

apozerajsamidoočíked'stebouhovorím!!
a trochu sebavedomia
do toho umierania

Obklopený veľhorami vlastných pochybností
vrhám sa po pere
ako vlčiak po hrdle
nechcem hrýzt'
ale na hladkanie už
nemám dost' času ani
síl

Je ešte priskoro
zvinúť sa do kľbka
utiahnuť sa do ulity
a čakať

ešte je privčas
zaťahovať rolety
a na trenažéri simulovať
noc

Až zo syna vyrastie človek
potom budem môcť privrieť za sebou dvere
protipesimistického krytu
a s rukami na bruchu
sa usmiať

Koniec

Basta

Amen

(Rozlúči sa a odíde)

NAJMLADŠÍ

Eli si tam?

Nieko mi hovoril,
Že ťa videl s kuframi na ceste.
„Mala taký plachý úsmev – ako Mária.
Akoby sa konečne niečoho zbavila...!“

(sadne si ku stolu, hodí do seba ďalší poldecák)

Baznik, baznik, zaškriekal papagáj, zletel z okrasnej dreviny na operadlo lavičky a ujúkal: baznik, baznik, baznik!

ŽENA Čuš, lebo nás privedieš do nešťastia...

NAJMLADŠÍ ... a zase rozprestrela svoj oblažujúci úsmev a oznámila mi, že jej operený kamoš je Abrahám, a že sa jej sníval hrozne klaustrofobický širokohlý film o tom, ako stretla básnika...

ŽENA ... sníval sa mi veľmi čudný sen o pútnikoch a svätcoch, o čertoch a strigách, samé skomoleniny, všetko naopak... A vy, vy veríte snom?

NAJMLADŠÍ *(začne si brnkať...)*

K o n i e c